Samenvatting

Verbeteragenda Inclusie Harderwijk en Hierden 2022-2026

ONBEPERKT MEEDOEN IN GEMEENTE HARDERWIJK

Wat betekent 'onbeperkt mee kunnen doen'?

Mensen verschillen van elkaar (diversiteit)
Mensen verschillen van elkaar. Dat kan te maken hebben met beperkingen: lichamelijk, psychisch, verstandelijk, zintuiglijk. Maar het kan ook te maken hebben met opleiding, geld of waar iemand woont. Verschillen tussen mensen zorgen er soms ook voor, dat mensen het lastig vinden om met elkaar om te gaan.

Iedereen moet mee kunnen doen (Inclusie)
Voor de ene inwoner is het makkelijker om mee te doen dan voor de andere. Er zijn soms letterlijk drempels, als je minder mobiel bent. Maar ook minder zichtbare drempels. Zoals informatie die onduidelijk is of vooroordelen over elkaar. In een inclusieve samenleving kan iederéén meedoen en meepraten.

Iedereen is hetzelfde waard (gelijkwaardigheid)
Inclusie heeft alles te maken met gelijkwaardigheid. We hoeven niet allemaal hetzelfde te zijn, maar we zijn wel hetzelfde waard en hebben dezelfde rechten. Iedereen moet mee kunnen
beslissen.

Een inclusieve samenleving is een samenleving waarin iedereen meedoet. En waarin iedereen mee kan praten over hoe we dat voor elkaar krijgen.

Waarom is het soms ingewikkeld om ervoor te zorgen, dat iedereen mee kan doen?

- Het verschilt per persoon wat de beperking of het verschil is. En welke ervaringen mensen hebben.
- Daarom is er niet altijd één oplossing.
- Bij inclusie heeft iedereen een aandeel: de gemeente en álle inwoners.
- Veel mensen horen graag bij een groep. Maar zo'n groep betekent weer dat andere mensen daar niet bij horen.
- Omdat er niet voor álles geld is, moeten er keuzes worden gemaakt.

Inwoner:
"Als ik in een onbekende stad naar de kroeg wil, is voor mij de vraag: lopen we hand in hand naar binnen? Wat kunnen mijn vriendin en ik verwachten? Krijgen we opmerkingen? Wordt er gejoeld?"

Inwoner:
"Mijn droom is dat er over 10 jaar geen werkgroep toegankelijkheid meer nodig is. Omdat bij iedereen inclusie als normaal wordt gezien en hier gewoon mee wordt omgegaan. Ondanks dat ik blind ben, zie ik mijzelf niet als een gehandicapte en ik vind mij niet kwetsbaar en zielig."

Inwoner:
"Bij psychische klachten is er niet alleen het vooroordeel dat anderen op je plakken. Maar je hebt zelf ook het idee dat je tekort schiet."

HARDERWIJK ZIJN WIJ SAMEN

Waarom stellen we een Lokale Inclusie Agenda op?

Wat doen we al aan inclusie?
De gemeente, organisaties en inwoners doen al veel om de inclusie in de gemeente Harderwijk te vergroten. We zien veel activiteiten als het gaat om:

- Het toegankelijk maken van sport en cultuur.
- Hulp voor inwoners met een beperking die hulp nodig hebben met zelfstandig wonen en/of reizen.
- Het verbeteren van de toegankelijkheid van de buitenruimte (zoals stoepen en parken).
- Een passende plek op school voor alle kinderen.
- Hulp voor inwoners die moeite hebben met het vinden van werk.
- Verbeteren van de gezondheid en verminderen van gezondheidsverschilen.
- Hulp voor inwoners die moeite hebben met lezen en schrijven, of de Nederlandse taal.
- Ondersteuning aan kinderen bij het opgroeien.
- Het leren omgaan met elkaars verschillen.

Wat voegt de Lokale Inclusie Agenda toe?
Volgens inwoners, professionals en ambtenaren kunnen we wel beter worden in vier dingen. De vier verbeterpunten zijn

- Voorkomen dat er, ondanks alle voorzieningen en activiteiten die er zijn, toch inwoners niet genoeg hulp krijgen.
- Aanmoedigen dat inwoners elkaar mee laten doen.
- Zorgen dat iederéén kan meedenken als de gemeente nieuw beleid maakt.
- De gemeente geeft het goede voorbeeld.

We willen onze manier van werken verbeteren.
De komende vier jaar willen we onze werkwijze verbeteren. Per verbeterpunt kiezen we steeds een aantal projecten. Wat we daarin leren, gebruiken we weer in andere projecten. Stap voor stap werken we inclusiever.

VERBETERPUNT 1:
Voorkomen dat er, ondanks alle voorzieningen en activiteiten die er zijn, toch inwoners niet genoeg hulp krijgen

In Harderwijk en Hierden wordt al veel gedaan om te zorgen dat iedereen mee kan doen. Toch is dat in sommige gevallen niet genoeg. Bijvoorbeeld voor inwoners die te maken hebben met meerdere beperkingen of moeilijke omstandigheden.

Wat moet er volgens inwoners over vier jaar beter gaan:

- Inwoners weten hulp beter te vinden.
- Het is makkelijker om hulp te vragen.
- De hulp past bij de vraag van de inwoner.
- Er zijn meer activiteiten voor jongeren met specifieke behoeftes.

Manieren

- Echt maatwerk in overleg mét de inwoner.
- Ruimte voor professionals om af te wijken van de regels in bijzondere situaties.
- Meer samenwerking tussen organisaties.
- Meer samenwerking tussen hulpverleners.

Inwoner:
"Toen ik een scootmobiel kreeg van de gemeente, hebben ze me ook verteld over de vervoersmogelijkheden van Viavé. Toen ik de tweede keer in deze taxi zat, raakte ik aan de praat met de chauffeur. Hij had door dat ik niet goed in mijn vel zat. Hij was vrijwilliger bij ZorgDat en heeft ervoor gezorgd dat ZorgDat mij belde. Ik had geen idee wat zij allemaal konden betekenen."

Professional:
Ook vinden er sessies plaats op de sportparken (bijvoorbeeld Ga op weg voor statushouders). Ik stond altijd klaar met de koffie, kwam in gesprek met de deelnemers. Er kwamen daardoor allerlei andere vragen van hen boven."

Professional:
"We werken steeds meer samen. Voorbeelden: Bij kinderen die moeilijk bewegen komt steeds meer samenwerking met huisartsen tot stand. En het Talent House gaat ook werken met [..]positieve gezondheid."

VERBETERPUNT 2:
Aanmoedigen dat inwoners elkaar mee laten doen.

Ook hoe inwoners met elkaar omgaan is belangrijk. Hebben we respect voor onze verschillen? En zien we waarin we op elkaar lijken? Als je elkaar leert kennen, sta je vaak beter open voor elkaar. En doe je eerder wat extra moeite, zodat een ander ook mee kan doen of zich welkom voelt. Bijvoorbeeld bij activiteiten in de buurt of bij verenigingen. De rol van de gemeente is hierbij vooral het mogelijk maken van ontmoetingen. En helpen met in gesprek gaan met elkaar.

Wat moet er volgens inwoners over vier jaar beter gaan

- We zijn ons steeds meer bewust van ons hokjesdenken.
- Inwoners leren elkaar kennen en kunnen beter omgaan met elkaars verschillen.
- De organisaties in Harderwijk weten meer over inclusie en zijn zich bewust van inclusie.
- Meer organisaties zeggen duidelijk dat zij inclusief willen zijn.

Manieren

- Meer ruimte voor ideeën van inwoners.
- Gemeente en maatschappelijke partners helpen, als inwoners het lastig vinden om om te gaan met elkaars verschillen.
- Inzet op besef over verschillen bij iedereen en hoe daar mee om te gaan.
- Als inwoners zelf zien dat er iemand hulp nodig heeft, denken ze mee.

Inwoner:
"Vertel [..] de persoonlijke ervaringen die duidelijk maken waarom inclusie een issue is, als je LHBTIQ+ bent. Je wilt gewoon jezelf zijn. Niets bijzonders, maar gewoon kunnen sporten. Het LHBTIQ+-deel is maar een stukje van je identiteit. De reacties die je erop krijgt, maken het groot."

Professional:
"Als het gaat om mensen mee te laten doen, kun je dat eigenlijk alleen oppakken vanuit individuele situaties. Bijvoorbeeld: twee jongens die wel toekeken bij de activiteiten, maar nooit mee deden. Zij zaten op speciaal onderwijs. Dus is contact gezocht met de gymleraar van deze school. Deze heeft meegekeken, hoe de twee kinderen óók mee kunnen doen."

Inwoner:
"Je ziet aan de buitenkant niet aan me dat ik beperkingen heb. Ik ben nog vrij jong voor een scootmobiel, 55 jaar,en dan reageren mensen niet altijd vriendelijk als ik ze om hulp vraag. Ik zou het liefst iedereen op cursus laten gaan[..] .

VERBETERPUNT 3:
Zorgen dat iedereéén kan meedenken als de gemeente nieuw beleid maakt

Als de gemeente nieuw beleid maakt (dat zijn de regels en manieren om iets te bereiken) vraagt de gemeente inwoners zoveel mogelijk mee te denken. Wat vinden zij belangrijk? Gemeente Harderwijk organiseert hiervoor bijeenkomsten en inwoners kunnen informatie bekijken en daarop reageren. Het is een grote uitdaging om álle inwoners te bereiken. Voor inwoners in een kwetsbare situatie is de drempel vaak te hoog of hebben ze teveel andere dingen aan hun hoofd.

Wat moet er volgens inwoners over vier jaar beter gaan

- De gemeente en samenleving vormen steeds meer een kring (netwerk).
- De gemeente sluit aan bij de inwoners in plaats van andersom.
- Inwoners voelen zich welkom om mee te denken. Ook jongeren!

Manieren

- Vraag om ideëen en verbeterpunten.
- Zorg ervoor dat de informatie van de gemeente begrijpelijk is.
- Zorg dat iedereen kan meedenken en meepraten.
- Ga naar inwoners toe die in een moeilijke situatie zitten.

Inwoner:
"Ga als ambtenaar meer naar buiten. Je laat daarmee zien dat je open staat voor contact. Vervolgens is het minder spannend voorinwoners om te reageren, als de gemeente een oproep doet."

Professional:
"Om mensen echt mee te laten denken is ingewikkeld. Mensen denken vaak dat hun verhaal niet interessant genoeg is."

Inwoner:
"Het gaat om luisteren, luisteren en luisteren."

VERBETERPUNT 4:
De gemeente geeft het goede voorbeeld

Inwoners hebben voor verschillende zaken de gemeente nodig. Daarom is het belangrijk dat alle dienstverlening en informatie voor iedereen te vinden en te begrijpen is. Gemeente Harderwijk vraagt ook aan andere organisaties te zorgen dat iedereen mee kan doen. Dan moet de gemeente natuurlijk het goede voorbeeld geven. Is bijvoorbeeld informatie van de gemeente begrijpelijk voor álle inwoners? Werkt er een mix van verschillende mensen? Wat doen bestuur, management en medewerkers om iedereen mee te laten doen?

Wat moet er volgens inwoners over vier jaar beter gaan

- De gemeente houdt rekening met de situatie van mensen.
- Activiteiten, dienstverlening en communicatie zijn voor iederéén duidelijk.
- De gemeente is meer zichtbaar bezig met inclusie (je voelt je meer welkom als je gezichten kent).

Manieren:

- Durf je als gemeente kwetsbaar op te stellen!
- Wees als ambtenaar mensgericht.
- Nadenken over inclusie zou een onderdeel van het werk moeten zijn.
- De gemeente is een voorbeeld voor organisaties die werk van de gemeente uitvoeren.
- Het helpt als de gemeentelijke organisatie inclusief is.

Inwoner:
"Ik ben heel blij met wat de gemeente wél regelt. Maar het is zoeken waar je moet zijn. Of het nu gaat om een melding over een fietspad of de toegankelijkheid. En je hebt geen weet van welke andere instellingen er zijn."

Inwoner:
"Snapt een gemeente hoe het voelt voor inwoners? Je moet soms zo vechten voor je zorg. Het beeld van 'het andere kamp', anonieme ambtenaren die beslissen."

Inwoner:
"Als je te maken hebt met een beperking, moet je dit steeds verantwoorden. Ik ben nu 60+, ben vrijwilligerswerk gaan doen.Vervolgens krijg ik een oproep, en moet ik uitleggen waarom ik dat wel kan doen. En moet ik weer een traject in. Het voelt allemaal als wantrouwen."

Hoe betrekken we inwoners bij het leren en verbeteren?

Wat is volgens inwoners het doel om samen te werken met de gemeente?

- Zorgen dat we elkaar beter begrijpen.
- De gemeente sluit zo beter aan bij de samenleving.
- Ideeën van inwoners komen ook bij de bestuurders terecht.

Wat is daar volgens inwoners voor nodig?

- Er moeten mensen met verschillende achtergronden meedoen.
- Het gebeurt op een uitnodigende manier.
- De gemeente laat zien wat ze met ideeën doet.
- De gemeente ondersteunt de inwoners.

Welke resultaten hopen inwoners te zien?

- Voor elk verbeterpunt hebben we met elkaar meer kennis en vaardigheden gekregen. We zorgen bijvoorbeeld dat inwoners op andere manieren mee kunnen denken. Of dat organisaties op een andere manier samenwerken.
- We laten elkaar zien wat we hebben geleerd. En hoe we dit gebruiken om ook op andere plekken te verbeteren.
- Samen met inwoners houden we in de gaten we dat we steeds stappen blijven zetten.
- Uiteindelijk willen we dat inwoners steeds beter meedoen. Dit zien we dan ook terug in onderzoeken die de gemeente doet.

We vormen daarom met inwoners een kring (netwerk). We blijven in gesprek om de resultaten in de gaten te houden.

[publieksversie verbeteragende inclusie gemeente Harderwijk, november 2022]

